

Elena Mureșianu – pe scurt

Dacă Elena Mureșianu ar trăi azi, ar fi tot timpul pe watsup. Cel puțin, așa pare dacă te uiți la câte scrisori a scris, de multe ori câte 4 pe zi.

„După cum vezi dezvolt o deosebită poftă de a corespunda cu tine căci scriu în toată ziua și, mai cu seamă seara după ce am terminat cu toate” – îi scrie ea soțului ei în 1890.

Elena Mureșianu s-a născut la 13 septembrie 1862 în familia de negustori Popovici. A rămas orfană la sfârșitul adolescenței sale. După moartea părinților de creșterea ei și a surorilor ei s-au îngrijit bunica lor și un unchi Gheorghe Nica – Nenea Ghiță (1829 – 1916).

Între 1884 și 1888 urmează cursurile Școlii de Arte Aplicate din Viena, secția pentru femei. Taxele pentru învățătură, transportul și șederea în capitala Imperiului Austro-Ungar sunt susținute de unchiul său.

La Viena Elena a frecventat familiile de brașoveni și transilvăneni și familiile de români care au reprezentat un sprijin pentru ea, studentă singură la Viena. Prin corespondența cu cei de acasă a făcut legătura între oamenii care o ajutau la Viena și oamenii care erau sprijinul ei la Brașov. Să nu uităm că în această perioadă Brașovul era un oraș în Imperiul Austro-Ungar, iar Regatul României era, pentru Elena Mureșianu, „străinătatea”.

Elena îl cunoaște pe viitorul ei soț, Aurel Mureșianu, de foarte tânără, la Brașov, dar cei doi se căsătoresc doar după ce ea finalizează studiile începute, în octombrie 1888.

Aurel Mureșianu conduce ziarul „Gazeta Transilvaniei” și este considerat primul ziarist profesionist din Transilvania.

„Implicarea dr. Aurel Mureșianu în lupta pentru emancipare națională a românilor din Transilvania (care va duce la arestarea lui) și, apoi, moartea acestuia în 1909 vor determina preluarea activităților din Tipografia Mureșenilor și din redacția „Gazetei Transilvaniei” de către Elena Mureșianu. În același an al căsătoriei, 1888, dr. Aurel Mureșianu punea bazele primei tipografii românești din Cetatea Brașovului, realizând cu succes o mai veche încercare a tatălui său din anul 1862.”¹

De când s-a căsătorit și până la sfârșitul vieții (1924) Elena Mureșianu a avut mereu o dinamică extraordinară, a crescut cei doi copii, și-a secondat soțul în activitățile de presă și politice și a fost constant prezentă în viața socială a Brașovului. Câteva exemple: a făcut parte din „Societatea literară a domnișoarelor române din Brașov”, a avut inițiativa înființării Comitetului Național al Femeilor Române care avea drept scop organizarea unor acțiuni de sprijinire a celor implicați în procesul Memorandului, a avut inițiativa lansării medaliei comemorative „Totul pentru națiune”. După moartea lui Aurel Mureșianu în 1909 Elena a avut responsabilitatea afacerilor familiei, chiar dacă pentru asta, conform legislației vremii, nu avea, ca femeie, drept de semnătură și trebuia mereu să aștepte după fiul său.

¹ Micu B.L., „Elena Mureșianu (1862-1924). Omul și artistul” în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca*, LX Series Historica 2021, Supliment, pp. 283-301